

Nesprávna psychologická diagnostika znižuje šance deťom z rómskych komúní

Štátna školská inšpekcia už od školského roku 2015/2016 konštatuje závažné nedostatky vo vypracovanej dokumentácii klientov zariadení poradenstva a prevencie, nedostatky v stanovovaní diagnóz a zaradení žiakov do adekvátnej formy vzdelávania.

“Ani po zavedení Metodickéj informácie pre odborných zamestnancov poradenských zariadení nenastalo výrazné zlepšenie,” povedala hlavná školská inšpektorka Alžbeta Štofková Dianovská, ktorá zároveň vymenovala konkrétne nedostatky.

Tie sú spojené s postupom psychologických vyšetrení, s výberom psychodiagnostických metód súvisiacich s posudzovaním mentálneho stavu detí navštevujúcich špeciálne základné školy, či s textovým obsahom správ z odborných vyšetrení.

“Dlhodobý a závažný problém s nadmerným zastúpením detí zo sociálne znevýhodneného prostredia v špeciálnych základných školách a v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základných školách naďalej pretrváva. S uvedeným problémom neúmerného zastúpenia detí najmä z marginalizovanej rómskej komunity poukazujeme aj na nedokonalosť psychologickéj diagnostiky, kvôli ktorej má uvedená skupina detí nízku šancu vymaniť sa zo zlej socioekonomickej situácie a získať vzdelanie,” uviedla Štofková Dianovská.

Za mimoriadne dôležité zistenia je potrebné považovať tie, ktoré poukazujú na nedostatky v samotnej podstate odbornej činnosti, spočívajúce v nesprávnom postupe pri psychologických vyšetreniach, vo výbere nevhodných psychodiagnostických metód, v nedostatočnom zohľadnení kultúrnych a jazykových bariér detí pochádzajúce z MRK, dôsledkom čoho je ich nesprávne zaradenie v špeciálnom vzdelávacom prúde.

ŠŠI tiež vykonala počas ostatných 8 rokov takmer 130 inšpekcií zameraných na prijímanie žiakov do špeciálnych škôl a tried. Cieľom bolo zistiť stav a úroveň uplatňovania princípu rovného prístupu k vzdelávaniu pri prijímaní žiakov.

“Zistili sme, že posúdenie úrovne všeobecných rozumových schopností žiakov v zariadeniach poradenstva a prevencie neprebiehala vždy korektne. Niektoré správy z psychologického vyšetrenia boli vypracované s nedostatkami a preto je objektivita vyšetrenia spochybnená,” priblížila hlavná školská inšpektorka.

S nedostatkami v diagnostických procesoch a následnými pochybnosťami o zaradení žiakov do prúdu špeciálneho školstva súvisí aj výber zariadení poradenstva a prevencie.

“Na analýzu správ z psychologického vyšetrenia si prizývame odborníkov z praxe, psychologov, ktorí na základe zistení odporúčajú rediagnostické vyšetrenia. Z celkového počtu analyzovaných správ (420) v kontrolovaných subjektoch za sledované obdobie bolo odporúčané rediagnostické vyšetrenie v 36 %. Na základe zistených závažných nedostatkov v školskom roku 2015/2016 som podala návrhy na vyradenie niekoľkých poradenských zariadení v rámci celej krajiny,” uzavrela Štofková Dianovská.

Viac informácií k zisteniam zariadení poradenstva a prevencie je uvedených v [správe Stav poskytovanej odbornej činnosti](#) v zariadeniach poradenstva a prevencie a prijímanie žiakov do špeciálnych tried a špeciálnych ZŠ a v správach na webe [Štátnej školskej inšpekcie](#).